

РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
НАРОДНА СКУПШТИНА  
ПОСЛАНИЧКА ГРУПА  
СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА  
10. октобар 2018. године  
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
НАРОДНА СКУПШТИНА  
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 15. 10. 2018

g13

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
СА	6-3174/18		

### ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине Републике Србије, подносим Предлог **ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УЏБЕНИЦИМА**, с предлогом да се узме у разматрање.

Народни посланик

Никола Савић

## Предлог

### ЗАКОНА

#### О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УЏБЕНИЦИМА

##### Члан 1.

У Закону о уџбеницима („Службени гласник РС,” бр. 27/18), у члану 41. став 1. после тачке 4. додају се нове тачке 5) и 6) које гласе:

«5) да садржина уџбеника или поједини његови делови не одговарају чињеничном стању

6) да садржина уџбеника на директан или индиректан начин вређа традиционална осећања грађана Србије.»

##### Члан 2.

После члана 41. додаје се нови члан 41а који гласи:

##### „Члан 41а

Аутори уџбеника који су повучени из употребе, не могу добити одобрење за издавање нових уџбеника”.

##### Члан 3.

Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

## Образложење

### I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члановима у члану 97. тачка 10. Устава Републике Србије, који прописује да Република Србија уређује систем у области образовања.

### II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Измене Закона о уџбеницима предлажу се из разлога што су у великом броју уџбеника уочене материјалне чињенице које не одговарају истини и које су директно уперене против интереса грађана Републике Србије.

Ово се посебно односи на уџбенике из историје, књижевности, географије и још неких других предмета.

### III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ПОЈМОВА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. врши се допуна постојећег члана 41. којим се одређује испуњеност услова за повлачење уџбеника из употребе.

Члан 2. предвиђа санкције за несавесне ауторе чиме се врши увођење реда у делатност која се бави издавањем уџбеника.

### IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

### V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Усвајање и примена предложеног закона допринеће квалитетнијим уџбеницима који ће ученицима омогућити да сазнају истините чињенице из наше прошлости и наше културе.



## VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношење овог закона предлаже се из разлога што се овим законом уређују питања најважнијег закона из области образовања.

### **ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О УЏБЕНИЦИМА, КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ**

#### **Члан 41.**

Уџбеник се повлачи из употребе у случају:

- 1) да није објављен у складу са одобреним рукописом;
- 2) да је правоснажном судском одлуком утврђена повреда ауторског права из члана 33. овог закона;
- 3) да издавач не обезбеди изабрани уџбеник према исказаним потребама школа, у складу са овим законом;
- 4) да је током коришћења одређеног уџбеника процењено да се његовом употребом не обезбеђује остваривање циљева и исхода образовања и васпитања.

5) **ДА САДРЖИНА УЏБЕНИКА ИЛИ ПОЈЕДИНИ ЊЕГОВИ ДЕЛОВИ НЕ ОДГОВАРАЈУ ЧИЊЕНИЧНОМ СТАЊУ**

6) **ДА САДРЖИНА УЏБЕНИКА НА ДИРЕКТАН ИЛИ ИНДИРЕКТАН НАЧИН ВРЕЂА ТРАДИЦИОНАЛНА ОСЕЋАЊА ГРАЂАНА СРБИЈЕ.**

Захтев за повлачење уџбеника Министарству може поднети свако заинтересовано правно лице, физичко лице или државни орган.

У случају подношења захтева за повлачење уџбеника из разлога утврђеног ставом 1. тачка 1) овог члана, Министарство прибавља мишљење Завода у року од 30 дана од дана подношења захтева за повлачење уџбеника.

Министарство на основу прибављеног мишљења Завода, захтева од издавача да у року од 30 дана изда уџбеник у складу са одобреним рукописом и замени све примерке повученог уџбеника које му школа достави.

По добијању захтева издавач је дужан да у року од три дана потврди Министарству да ће поступити у складу са ставом 4. овог члана, у супротном, министар доноси решење о повлачењу уџбеника.

У случају подношења захтева за повлачење уџбеника из разлога утврђеног ставом 1. тачка 4) овог члана, Министарство прибавља мишљење Завода у року од 30 дана од дана подношења захтева за повлачење уџбеника.

Ако Завод оцени да је захтев за повлачење уџбеника оправдан, јер се његовим коришћењем не обезбеђује остваривање циљева и исхода образовања и васпитања, упућује издавачу образложење са свим уоченим недостацима. Уколико издавач у року од десет радних дана не достави Заводу исправљен рукопис уџбеника, Завод предлаже министру да донесе решење о повлачењу уџбеника из употребе.

Решење о повлачењу уџбеника коначно је у управном поступку.

Уџбеник се повлачи из употребе у року од 15 дана од дана доношења решења из става 8. овог члана, о чему Министарство обавештава школе које користе повучени уџбеник.

Школа која користи уџбеник који је повучен из употребе на основу става 1. тач. 2) и 4) овог члана наставиће да га користи до краја текуће школске године.

У случају из става 1. тачка 2) овог члана министар доноси решење којим се уџбеник повлачи на крају текуће школске године, а у случају да је правноснажном судском одлуком наложено да се предметни уџбеник одмах повуче из употребе, Министарство ће у року од три дана од дана сазнања за постојање правноснажне судске одлуке, затражити од издавача да у року од осам дана достави доказ да је на основу правноснажне судске одлуке исплатио накнаду власнику ауторских права, у супротном Министарство ће активирати 23 меницу из члана 38. став 3. овог закона ради исплате накнаде власнику ауторског права како би се уџбеник користио до краја школске године.

У случају из става 1. тач. 1) и 3) овог члана Министарство обавештава школе које су одабрале уџбеник који је повучен из употребе да у року од три дана изаберу други уџбеник из Каталога уџбеника, а уколико у Каталогу уџбеника постоји само уџбеник који је повучен из употребе Министарство ће у року од три дана наложити јавном издавачу да изда недостајући уџбеник. Издавање недостајућег уџбеника финансира се средствима из активираних меница издавача из члана 38. став 3. овог закона, чији је уџбеник повучен.

Школа о избору из става 12. овог члана обавештава Министарство, о чему Министарство у року од три дана обавештава издавача чији је уџбеник школа изабрала.

Повучени уџбеник брише се из Каталога уџбеника.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на уџбенике које је одобрио Покрајински секретаријат.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на приручнике одобрене у складу са овим законом.



**Члан 41а**

„АУТОРИ УЏБЕНИКА КОЈИ СУ ПОВУЧЕНИ ИЗ УПОТРЕБЕ, НЕ МОГУ ДОБИТИ ОДОБРЕЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НОВИХ УЏБЕНИКА“.

Чланом 3. Предлога закона предвиђа се да овај закона ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.